

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 739/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Martinom Gavuliakom, advokátom, Klincová 37, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Námestovo v konaní sp. zn. 19C/17/2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v označenom konaní. Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznať jej finančné zadosťučinenie 5 620,24 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. V napadnutom konaní na základe návrhu žalobcov doručenému 12. marca 2025 okresný súd uznesením z 10. apríla 2025 nariadil neodkladné opatrenie. Proti uzneseniu podali odvolanie, a to žalovaný v 2. rade 24. apríla 2025 a sťažovateľka (ako žalovaná v 1. rade) 25. apríla 2025. Keďže uznesenie z 10. apríla 2025 nebolo doručené žalovanému v 2. rade, okresný súd ho opätovne doručoval prostredníctvom obvodného oddelenia Policajného zboru Trstená. Uznesenie z 10. apríla 2025 bolo doručené právnomu zástupcovi žalovaného v 2. rade 9. júna 2025.

3. Okresný súd 4. júla 2025 doručoval žalobcom výzvu na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu a výzvu na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobcovia sa k odvolaniu vyjadrili 4. augusta 2025. Dňa 28. augusta 2025 doručoval okresný súd vyjadrenia žalobcov sťažovateľke a žalovanému v 2. rade. Sťažovateľka sa vyjadrila podaním doručeným 29. septembra 2025. Toto vyjadrenie okresný súd zaslal 20. októbra 2025 žalobcom.

4. Sťažovateľka podala 27. októbra 2025 sťažnosť na prietahy. Predsedníčka okresného súdu v upovedomení z 3. novembra 2025 uviedla, že postup súdu je plynulý. Sťažnosť vyhodnotila ako čiastočne dôvodnú v tom smere, že odvolanie z apríla 2025 nebolo ešte predložené odvolaciemu súdu. To však bolo spôsobené vykonávaním úkonov v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, preto neprijala vo veci žiadne opatrenie.

5. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že spis bol 24. novembra 2025 predložený Krajskému súdu v Žiline pre účely rozhodnutia o odvolaní proti uzneseniu z 10. apríla 2025.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že okresný súd dosiaľ nepredložil spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Od podania odvolania uplynula doba 7 mesiacov, čo považuje za neprimeranú. Postup okresného súdu je neefektívny, pretože umožnil opakované repliky a dupliky. Rovnako opakovane doručoval uznesenie z 10. apríla 2025 žalovanému v 2. rade, aj keď ten ho mal zjavne už v sfére dispozície, keďže sa odvolal. Okresný súd tak vykonávaním nadbytočných úkonov spôsobuje prietahy a bráni riadnemu rozhodnutiu vo veci.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

9. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. II. ÚS 92/05, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018). Dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

10. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00, III. ÚS 548/2024).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

12. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že v konaní o odvolaní okresný súd ako súd prvej inštancie nekoná o merite veci, realizuje iba rutinné procesné úkony súvisiace s prípadným odstraňovaním väd odvolania, s vyrubeníím súdneho poplatku za odvolanie, príp. rozhoduje o návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku. Následne vykonáva úkony spojené s doručovaním odvolania protistrane a vyjadrení k odvolaniu odvolateľovi. Zdĺhavý priebeh tejto fázy konania preto nemožno ospravedlniť faktickou či právnou zložitou veci.

13. V prípade druhého kritéria ústavný súd v správaní sťažovateľky v napadnutom konaní nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným priet'ahom.

14. V súvislosti s postupom okresného súdu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky vychádzal zo zistenia, že napadnuté odvolacie konanie pred okresným súdom trvalo od podania odvolaní do predloženia veci odvolaciemu súdu 7 mesiacov. V posudzovanej veci možno konštatovať, že dĺžka konania pred okresným súdom v súvislosti s predložením odvolania nebola ideálna, no nie ústavne neúnosná. V postupe okresného súdu nevzhladol ústavný súd také pochybenia, ktoré by mali za následok vznik neodôvodnených priet'ahov. Okresný súd postupoval v zásade plynule, ústavný súd nezaznamenal žiadne obdobie nečinnosti. Dĺžka konania pred okresným súdom sa predĺžila z dôvodu potreby opakovaného doručenia uznesenia z 10. apríla 2025 žalovanému v 2. rade. Doručovanie ďalších vyjadrení vyhodnotil okresný súd ako nevyhnutné aj s prihliadnutím na prebiehajúce súvisiace konania medzi stranami sporu.

15. S prihliadnutím na celkovú dĺžku odvolacieho konania pred okresným súdom ústavný súd konštatuje, že nie je možné postup okresného súdu v súvislosti s podaným odvolaním sťažovateľky proti uzneseniu z 10. apríla 2025 považovať za taký, ktorý by vzhľadom na svoju ústavnoprávnu intenzitu po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dal dôvod na vyslovenie porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu